

Berei Róbert³

A zuglói „plakátrendőr” kezdeményezéstől a „szomszédom a rendőr” program sikeréig

Bevezető

„2018. december 6-án a »Szomszédom a rendőr!« program képviselte Magyarországot Bécsben az Európai Bűnmegelőzési Hálózat (EUCPN) Legjobb Gyakorlatok Konferenciáján, melyen a nemzetközi zsűri döntése alapján a legkiválóbb európai közösségi rendészeti projektek között az Európai Bűnmegelőzési Díj (ECPA) 3. helyezését érte el.” Az idézett közlemény a pályázatot benyújtó Zuglói Közbiztonsági Nonprofit Kft. (ZKNP) 2018. évi szakmai beszámolójában szerepel, amely szervezet kulcsfontosságú szerepet tölt be a program működtetésében (ZKNP, 2018. évi Szakmai Beszámoló, 44.).

Jelen esettanulmányban azt a folyamatot kívánom felvázolni, amely a sikerhez vezetett. A történetnek számos szereplője van, akiknek elhivatottsága, mindennapokban végzett áldozatos munkája, együttműködése, lelkesedése és hite nélkül aligha lehetett volna elnyerni ezt a rangos díjat az erős nemzetközi mezőnyben. Egy szereplőt azonban feltétlenül ki kell emelni, hiszen a folyamatok figyelemmel kísérése alapján világosan látszik, hogy nélküle nem lenne idehaza ez a díj. Tomis Károly r. főtörzsszázados, zuglói körzeti megbízott (kmb) személyes indíttatású – 2010-es – „plakátolós” kezdeményezése, és további ténykedése, katalizátora volt az elemzés tárgyát képező eseményeknek. A felhasználható forrásokat illetően széles körből meríthetünk, hiszen a „plakátolás” hírét kezdetektől felkapta a média. Az esetről számtalan híradás jelent meg a nyomtatott és az elektronikus sajtóban. A téma feldolgozását elsősorban nem a különféle sajtómegjelenések, dokumentumok tartalomelemzésén keresztül végzem, bár ezeket hosszú ideje figyelemmel kísérem (BEREI 2012). Ehelyett inkább a vele, munkatársaival és a civilekkel folytatott beszélgetéseimre, több éve fennálló szakmai kapcsolatunkra, illetve az oktatói szakmai napok keretében eltöltött közös szolgálatok során szerzett megfigyeléseimre,

³ Nemzeti Közszerológiai Egyetem Rendészettudományi Kar Kriminológiai Tanszék, tanársegéd; r. alezredes.

benyomásaimra, tapasztalataimra támaszkodom – minthogy ez a módszer visz legközelebb minket a valóság megismeréséhez.

Zugló közbiztonsági rendszere

Zugló közbiztonsági rendszerének több összetevője van, amelyek között példaértékű az együttműködés. A rendőrség mellett idetartozik a Zuglói Önkormányzati Rendészet,⁴ a Zuglói Polgárőr és Önkéntes Tűzoltó Egyesület,⁵ a Zuglói Közbiztonsági Non-profit Kft. (ZKNP),⁶ valamint más intézmények és különféle társadalmi szervezetek. A ZKNP széles körű tevékenységi körének bemutatása és értékelése önálló tanulmány témája is lehetne. A ZKNP rendkívül informatív honlapot üzemeltet, továbbá évenkénti szakmai beszámolóit is fellelhetők Zugló önkormányzatának honlapján. A ZKNP-t 2010-ben azzal a céllal hozta létre Zugló Önkormányzata, hogy a zuglói hivatásos rendvédelmi szervezetekkel és civil egyesületekkel együttműködve hatékonyabbá tegye a közrend védelmét, elősegítse a bűnmegelőzési és áldozatvédelmi feladatok végrehajtását. A célnak minden bizonnyal eleget is tesz, minthogy a különféle értékelések szerint feladataikat magas színvonalon látják el. Tevékenységi köréből csak néhányat említve: gondoskodik a Zuglói Rendészeti Központ működtetéséről és fejlesztéséről, a nap 24 órájában üzemelteti a Rendészeti Ügyletet, a Zuglói Térfigyelő Rendszert, a lakossági és az önkormányzati intézmények vagyónvédelmi és tűzjelző távfelügyeleti rendszerét, a házi segítségnyújtás hálózatába csatolt, úgynevezett segítségkérő (S.O.S.) készülékek jelzéseit koordináló központi ügyeleti rendszerét.

A ZKNP több bűnmegelőzési és korosztály-specifikus programot is lebonyolít. Többek között ilyen a „Tied a döntés”, a „Békés Iskolák”, a „Nyugi Ovi” foglalkozások, a Zuglói Pedagógus Műhely. A ZKNP – Adler Katalin személyében – évek óta főállású szociális szakembert foglalkoztat prevenció koordinátorként. Konkrét iskolai, intézményi konfliktushelyzetek kezelésében hozzá fordulhatnak segítségért az oktatási és nevelési intézmények szakemberei. Megemlítendő még a rendőrkapitányság által kezdeményezett Zuglói Áldozatsegítő Szakmai Együttműködési Rendszer (ZÁSZER), amelyben a ZKNP is részt vesz. A sokszereplős együttműködés a lokális közbiztonsági jelzőrendszer támogatásának céljából jött létre. Végül, de nem utolsósorban a „Szomszédom a rendőr” program, amelyet 2015 elején indítottak el azzal a céllal, hogy a kerületi kmb-sek munkáját támogassák, illetve tevékenységüket elismerjék.⁷

⁴ Lásd: www.felugyelet.zugloirendeszeti.hu (A letöltés dátuma: 2020. 03. 15.)

⁵ Lásd: <http://zugloipolgarorseg.hu> (A letöltés dátuma: 2020. 03. 15.)

⁶ Lásd: www.zknp.hu (A letöltés dátuma: 2020. 03. 15.)

⁷ Lásd: www.zknp.hu/szomszedom-a-rendor-program (A letöltés dátuma: 2020. 03. 15.)

Zugló közbiztonsági helyzetének részletes értékelésére – komplex kutatás hiányában – jelen tanulmány keretében nem megvalósítható. Bizonyos képet nyerhetünk a helyzetről az Rtv. 8. § (4) bekezdése szerinti rendőrkapitányi beszámolókból. A törvényi előírás szerint a rendőrkapitánynak évente be kell számolnia – az illetékességi területén működő települési önkormányzat képviselő-testületének – a település közbiztonságának helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett intézkedésekről és az azzal kapcsolatos feladatokról. A regisztrált kiemelten kezelt bűncselekmények tekintetében – a legtöbb típusnál – csökkenő tendencia figyelhető meg, a nyomozáseredményességi mutató javul. A közlekedésbiztonsági helyzetben szintén pozitív változások figyelhetők meg a számadatok alapján. A közrendvédelmi szolgálatellátás adatait nézve a foganatosított intézkedések némelyikében növekedés, illetve csökkenés is látható. A közterületi szolgálati óraszám 2018. évben a 2017. évben teljesítetthez képest 3823 órával csökkent, amely nem tekinthető kiugróan nagy visszaesésnek, viszont a rendőri állomány fluktuációjával hozható összefüggésbe a rendőrkapitányi beszámoló szerint. A fluktuáció leginkább a járőrállományt érinti, és úgy tűnik, hogy eltérő mértékben, de a főváros egészére jellemző folyamat. A kmb-állomány viszont stabilnak mondható. A rendőrkapitányság hangsúlyt fektet a bűn- és balesetmegelőzésre, bár ebben nyilvánvalóan nem egyedüli szereplő. A számadatok részletekbe menő elemzésénél beszédesebb azonban, hogy a 2018-as beszámoló a képviselő-testület – tekintet nélkül a képviselők párttagságára – egyhangúan fogadta el, így azt kell feltételeznünk, hogy a testület döntése visszatükrözi Zugló lakosságának a rendőrség tevékenységéről, illetve a közbiztonságról alkotott véleményét. Az utóbbi természetesen nem csak a rendőrségi működésnek tudható be, hiszen a közbiztonság kollektív társadalmi termék. A közbiztonsági rendszernek szélesebb értelemben részesei maguk a polgárok is.

A körzeti megbízotti szolgálat Zuglóban

Zuglóban a kmb-szolgálatnak jelentős múltja és hagyománya van. Barta Sándor *Körzeti megbízottak Zuglóban* címmel írt tanulmánya 1991-ben jelent meg a *Rendészeti Szemlében*. A cikkben fontos megállapításokat találunk, amelyek az elmúlt évtizedekben sem veszítettek jelentőségükből, sőt nagyon is aktuálisan hangzanak. Ezek közé tartozik például a következő: „A körzeti megbízottal szemben követelmény, hogy jó kommunikációs és kapcsolatteremtő képességgel rendelkezzen. A merev »bürokratikus zсарu« eleve nem alkalmas erre a beosztásra, bármennyire képzett és sarkos is. Lehetnek látványos fellépései, szerencsés eredményei, amelyekről néha előljárói is »meghatódnak«, de ez nem vezet messzire. A bűnmegelőzés és -üldözés eredményeit tartósan csak a becsületes emberekkel

való korrekt kapcsolat eredményezheti számára. Ha ennek kialakítására és ápolására nincs idő, akkor a közbiztonság látja kárát. Az lényegtelen, hogy a lakosság támogatását, illetve ezzel kapcsolatos készségét milyen szervezeti formákban teremtik meg. A segítség tartalma és célzatossága a döntő és ennek kialakításában a fő szerep nem a kapitányé és helyettesiéé, hanem a körzeti megbízotté meg a közrendőré” (BARTA 1991, 73.).

A Rendőrkapitányság 2018. évi tevékenységéről és eredményekéről szóló beszámoló szerint a Rendészeti Osztályon 35 kmb-státusz van rendszeresítve, amelyből 33 státusz volt betöltött, illetve 2 státuszra a kiválasztás folyamatban volt. A XIV. kerület lakosainak száma 123 ezer fő, az 1 kmb-re eső lakosság létszáma 3727 fő. A kerületben 8 kmb-körzet található, körzetenként 15 375 fő a lakosság átlagos létszáma.

Zugló a fővárosi kerületek közül kiemelkedően nagy létszámú kmb-állománnyal rendelkezik. A mennyiség önmagában nem jelent minőséget, azonban a kerületben kiválóan felkészült kmb-k dolgoznak, akiket a legtapasztaltabb rendőrök közül választanak ki. Közülük többen a kerületben laknak, így nemcsak a saját körzetüket, de az egész kerületet ismerik, annak problémáit magukénak érzik. Érdekesség, hogy a kerületi kmb-körzetek, valamint a kmb-k neve és mobiltelefonszáma – az országban egyedülálló módon – egy külön weboldalon volt megtalálható.⁸ Jelenleg a ZKNP weboldalán egy „kmb-kereső” aloldal működik, amelyen keresztül az utca és házszám beírása után egy kattintással rákereshetünk az adott körzet rendőrére. A keresés eredményeként megjelenik a kmb neve, rendfokozata, szolgálati mobiltelefonjának száma. Ezenfelül megjelenik a rendőrkapitányság e-mail címe is, tehát nem az adott kmb saját nevére kiadott szolgálati e-mail címe, részére közvetlenül nem lehet levelet küldeni.⁹ Az online keresőt 2017-ben – a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács által kiírt bűnmegelőzési pályázaton elnyert támogatás segítségével – fejlesztették.¹⁰

A „plakátrendőr jelenség” nyomában

A következőkben a Budapesti Rendőr-főkapitányság XIV. kerületi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Körzeti Megbízotti Alosztályán – a 2015-ben végzett terepmunka során – szerzett tapasztalataimról nyújtok rövid áttekintést. A 2014/15. tanév végén teljesített egyhetes oktatói szakmai gyakorlatomra 2015.

⁸ Lásd: www.korzetimegbizott.hu (A letöltés dátuma: 2016. 01. 24)

⁹ Lásd: www.zknp.hu/kereso/kmb-s-kereso (A letöltés dátuma: 2020. 03. 15)

¹⁰ Lásd: <https://bunmegelozes.info/hu/cikk/dobogon-vezett-magyar-projekt-becsben> (A letöltés dátuma: 2020. 03. 15.)

június 29-e és július 3-a között került sor. A rendőrkapitányság akkori vezetésének köszönhetően kiváló lehetőség nyílt arra, hogy a Tomis személyéhez kapcsolódó „plakátrendőr jelenséget”, valamint többi zuglói kmb tevékenységét közelebbről is megismerjem.

Tomissal a szolgálatellátás közben bejártuk a körzetét, ezalatt tájékoztattott a terület jellemzőiről, lakosságának összetételéről, a közbiztonsági helyzetről. A területén otthonosan mozog, hiszen helyben lakik. A körzetéhez tartozik az Adria lakótelep, ahol a plakátok kihelyezését 2010-ben megkezdte. A közösségi rendszert kifejezéssel voltaképpen még nem találkozott abban az időszakban. A lakótelepen található kmb-irodában ücsörögve ráébredt, hogy ha nem nyit a lakosság felé, akkor nem vagy csak nagyon nehezen tud kapcsolatot teremteni az ott élő polgárokkal. A kmb-irodába ugyanis csak ritkán tévedt be valaki. Az alapötletet egy brit háborús toborzóplakát adta, amelyen Lord Kitchener a nézőjére szegeződő ujjal deklaráta: „A hazádnak szüksége van RÁD”. Első lépésként elintéztette, hogy egy szolgálati mobiltelefont kapjon, majd a rendőrkapitány hozzájárulásával és az önkormányzat támogatásával sokszorosította a saját magáról készített plakátját. A plakáton az „Ön körzeti megbízottja” szólt a lakossághoz, és a közvetlen elérhetőség érdekében a szolgálati mobiltelefon száma is szerepelt rajta. A plakátokat első körben az Adria sétány 4-5 emeletes társasházainak lépcsőházába juttatta el. A „közbiztonsági marketing” bevált, mivel rövidesen egyre több bejelentés, észrevétel jutott el hozzá, illetve sokan fordultak hozzá különféle problémákkal. Kezdeményezését felkapta a sajtó, ami nemcsak helyben, hanem országosan ismertette. Az utóbbira nem vágyott, de az országos hírverés segítségével volt a helyi ismertség növelésében is. Ezt követően a körzetében található más társasházakba is eljuttatta a plakátját, a családi házak lakói részére pedig egy A5-ös méretre kicsinyített változatot készített, amelyet több hónapos munkával, személyesen helyezett el a házak postaládáiban.

A reklámnak meglett a hatása, mivel rengeteg olyan jelzést kapott, amelyek végül bűnelkövetők elfogásához vezettek. Ennél is fontosabb, hogy sok olyan bejelentés érkezett a telefonjára, amelyek alapján bűncselekmények elkövetését sikerült megakadályozni. Arra is büszke, hogy közreműködésével sikerült elérni a térfelügyelőrendszer bővítését az Adria lakótelepen. A kamerák kihelyezése szakmai szempontok szerint történt, amelynek hatására nagymértékben csökkent a bűncselekmények (például a gépjárműlopások) száma. Alsórákos nagy része családi házas övezetbe tartozik, ahol a kamerás védekezést a növényzet miatt nem érdemes alkalmazni. Ezek a területeken nyilván a szomszédságban élők odafigyelése, a gyanús személyek felbukkanása esetén vagy a gyanús gépjárműmozgások észlelésekor a rendőr értesítése nyújthat megoldást. A helyi rendőr helyzeti előnyben van a nem helyiekhez képest. Tomis jó gazda módjára odafigyel arra is, hogy a növényzet elburjánzása ne gátolja az utcák beláthatóságát,

illetve a növényzet ne rontsa a közvilágítás hatékonyságát, és ennek megelőzése érdekében értesíti az illetékeseket, hogy a növényzet visszavágására intézkedjenek. Az iskolai tanítási időszakban iskolarendőri feladatokat is ellát. Szolgálat közben – megfigyelésem szerint is – többen hívják mobilon. Tomis maximálisan ki tudja használni a kapcsolatrendszeréből származó lehetőségeket, és azonnal hívja a probléma megoldásában érintett szervezet képviselőjét, ha a kérés nem a rendőrség tevékenységi körébe tartozik. A közösségi kapcsolattartás érdekében létrehozott egy Facebook-profilt¹¹ is, amely igen nagy látogatottságot ért el. Az új szolgálati törvény és végrehajtási rendeletei 2015. július 1-jei hatálybalépése óta azonban a rendőri mivoltára utaló képeket, bejegyzéseket nem helyezhet el, így a kommunikáció ezen formájától szakmai ügyekben el kell tekintenie.

A szakmai látogatásom időtartama alatt – 2015. július 3-án – Tóth Csaba országgyűlési képviselő és Karácsony Gergely polgármester az önkormányzat által vásárolt szolgálati kerékpárokat adott át a kerület kmb-inek és a polgárőröknek. A 8 darab, „rendőrségi jelleggel” és a 2 darab, „polgárőr jelleggel” felirattal ellátott kerékpár a közterületi szolgálatellátást segíti. A várakozások szerint a kerékpáros használatával aktívabbá válhat a rendőrök közterületi jelenléte, és ez fokozhatja a lakosság biztonságérzetét. Emellett a kerékpáros rendőrt könnyebb megszólítani, mint egy gépkocsival közlekedő járőrt.

A kerületben szolgálatot teljesítő kmb-ekkel folytatott beszélgetések során azt tapasztaltam, hogy Tomist a munkatársai tisztelik, de a példáját nem követik egyöntetűen. Az alosztály eltérő hozzáállású rendőrökből áll, de ettől ez még egy összetartó csapat. Szép számban vannak közöttük olyanok, akik szintén a kerületben élnek, és hasonló szemlélettel viszonyulnak a lakossághoz, illetve a rendőri hivatáshoz. A „Szomszédom a rendőr” programba – a kerület 8 kmb-területe mindegyikébe – önkéntes kmb-eket vontak be.

A program keretében az elmúlt években – az említett kerékpárokon kívül – átadtak 2 darab szolgálati személygépkocsit, valamint 18 darab térfigyelő kamera-képeket megjeleníteni képes mobiltelefont a kmb-eknek. A lakossággal való közvetlen kapcsolattartás elősegítése érdekében elkészítették a kmb-k fényképével és körzeti térképével ellátott szórólapját, plakátját, névjegykártyáját, amelyeket körzetekre bontva átadtak a programban részt vevő rendőröknek. Az elmúlt években rendszeresen megjelentették a program arcúlatával a kmb-ek elérhetőségét a helyi média különböző felületein, amelynek köszönhetően a zuglóiak könnyebben beazonosíthatják a lakóhelyük rendőreit. A reklám és a technikai eszközök kétségtelenül sokat hoztattak a rendőrök mindennapi munkájának sikeréhez, a megadott szolgálati mobilszámokon sokan keresték, illetve keresik az adott körzet rendőreit (ZKNP, 2018. évi Szakmai Beszámoló, 43.).

¹¹ Lásd: www.facebook.com/azonkorzetimegbizottja (A letöltés dátuma: 2020. 03. 15.)

Az elmúlt évek során számos rendezvény és programelem valósult meg a program keretében. Feltétlenül ki kell emelni a helyi közbiztonság megteremtésében érintettek közötti kommunikáció és bizalomépítés hatékony fórumát biztosító Police Café rendezvénysorozatot, amelynek létrehozásában és lebonyolításában jelentős érdemei vannak Molnár Katalin egyetemi docensnek, aki egyúttal kommunikációs tréner is (MOLNÁR 2019). A Police Café a Word Café közösségfejlesztő módszeren alapul, és 2014 óta sikeresen működtetik az ország különféle helyszínein (GAÁL–MOLNÁR 2015).

A program az Európai Bűnmegelőzési Díjért folyó versenyben

Az Európai Unió Tanácsának osztrák elnöksége a közösségekkel való együttműködésre fókuszált, ezért 2018-ban a „közösségi rendészet” témájába illeszkedő jó gyakorlatokat vártak a bécsi konferenciára. A Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács Titkársága a „Szomszédom a rendőr” programot nevezte a rangos versenyre. A jelentkezési lapon a ZKNP a program céljaként azt jelölte meg, hogy újszerű kommunikációs csatornákon keresztül segítse a kmb-k lakossággal és a szakmai szervezetekkel történő kapcsolattartását. Ennek a célnak kétségtelenül eleget tett a program. A kriminológia számára a nagy kérdés a programnak a – hagyományos – bűnelkövetés csökkentésére és a biztonság növelésére gyakorolt hatása, amely központi fontosságú volt az EUCPN által meghatározott bírálati szempontok között. A pályázaton feltüntették, hogy Zuglóban a regisztrált bűncselekmények száma az első évben 15%-kal, a második évben 27,5%-kal, a kiemelten kezelt bűncselekmények száma pedig mindkét évben 19%-kal csökkent. Hozzá tették azonban, hogy a regisztrált bűncselekmények számadataiban bekövetkezett csökkenés nem kizárólag a program működésének következménye.¹² A lakossági biztonságérzet növekedése a mérésére irányuló kutatás hiányában szintén csak becsülhető. Miben rejlik a program értéke? A 3. helyezés odaítélése során figyelembe vett szempontokkal kapcsolatban érdemes idézni az Európai Bűnmegelőzési Hálózat által kiadott, *Közösségorientált rendészet a mai Európai Unióban* című tanulmányból, amelyben országonként szedték össze a legjobb gyakorlatokat a témában (EUCPN – Community-Oriented Policing in the European Union Today, Toolbox Series No. 14.). Az alábbi idézet a zuglói programmal kapcsolatban megfogalmazott szakértői véleményből származik:

„A bizalom kiépítése rendkívül fontos alappillére a közösségorientált rendészetnek, és a »Szomszédom a rendőr!« program nagyban növeli a bizalom mértékét a közösségen belül.

¹² Lásd: https://eucpn.org/sites/default/files/document/files/HU_ECPA_2018.pdf (A letöltés dátuma: 2020. 03. 15.)

Maga a projekt rendkívül érdekesnek bizonyult az adott probléma érthető és széles körű megfogalmazása miatt. Annak érdekében, hogy csökkentsék a bűnözést és az attól való félelmet, a projekt részeként mind a rendőrség, mind pedig a közösség számára elengedhetlenné vált, hogy minél többször lépjenek kapcsolatba egymással. A rendőrség komoly partnerként tekintett a közösségre, akivel együtt kell működni, és akivel együtt kell beazonosítani a megoldandó problémákat. Elképzelésük szerint ily módon nőhet a bizalom a rendőrség iránt, ezzel is fokozva az együttműködés mértékét számos kérdésben.”¹³

Rendkívül érdekes az a folyamat, ahogy az egyéni rendőri kezdeményezésből Zuglóban egy jóval összetettebb „közbiztonsági hálózat” épült ki a Police Café módszerének alkalmazásával, és eljutottak a specializált problémák megoldásához is. Ehhez a résztvevők elszántságán kívül kellett a rendőri vezetők, az önkormányzat és különösen a ZKNP, illetve vezetőjének folyamatos, hathatós támogatása. Ez utóbbi folyamatosan rendelkezésre áll, a kérdés az, hogy a rendőrség mennyire képes befogadni ezt a segítséget. A pályázati lehetőségek és ez elnyert források okos felhasználása szintén fontos tényezője volt sikernek. A 3. díjért elnyert összeget is hasznos célra fordították, hiszen Zuglóban adták át a főváros első „okoszebráját” egy iskola mellett. Zuglóban komolyan veszik a biztonságot, és költenek is rá.¹⁴

Mindez erősíti azt az érvelést, hogy Magyarországon is van realitása a közösségi rendőrségi gondolkodásnak megfelelő rendőri működésnek. A jelek szerint Zugló megfelelő terepet biztosít erre. Ez azonban nem érvényesül általánosan, hiszen még a kmb-k közül sem mindenki vallja magának ezt a fajta gondolkodásmódot, illetve nem követik ezt a gyakorlatot egyöntetűen. A járőrszolgálat pedig más elveken nyugszik. Kérdés az is, hogy kiterjeszhető lenne-e ez a modell az ország más városaira. Lehetne ez egy mintaprojekt Magyarországon is, ha lenne rá igény. Jelenleg nem látok erre utaló szándékot a kriminálpolitika, illetve az annak részét képező rendészeti politika döntéshozóinak részéről. Ez a kérdés nyilvánvalóan összefüggésben van a rendőrség modernizációjának problémáival (BEREI 2019). A Zuglóban látott pozitív példák előmozdíthatják ezt a folyamatot is.

¹³ Lásd: www.zknp.hu/nemzetkozi-szakmai-kiadvanyban-jelent-meg-ertekeles-a-szomszedom-a-rendor-programrol (A letöltés dátuma: 2020. 03. 15.)

¹⁴ Lásd: www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/zsar-magazin/okoszebra-zugloban-is#1 (A letöltés dátuma: 2020. 03. 15.)

Zárógondolatok

Ezen rövid áttekintésből is látható, hogy Zuglóban valóban közös ügynek tekintik a közbiztonság védelmét, amely tevékenységben sokan részt vesznek. Az egyes szereplők között az együttműködés példaértékűnek tekinthető. A drága technikai fejlesztések mellett építenek a kmb-szolgálatra, valamint a kerületi rendőrök tapasztalataira, elhivatottságára. A kerületben folyó kmb-tevékenység megfigyelése alapján elmondható, hogy a közösségi rendészet gondolatosságát nem fogadták be egységesen a kmb-sek, azonban lakosság problémáira érzékeny kollégák tevékenységének köszönhetően a gyakorlatban sok tekintetben megvalósulhat. A megállapítást annak ellenére is fenntartom, hogy a rendőrök nem kaptak külön képzést a közösségi rendészet ismeretanyagából. Az ilyenfajta „ösztönös” közösségi rendészeti tevékenység hátterében az adott rendőrök személyes motivációi húzódnak meg.

A kmb szolgálati forma lehetőséget ad az efféle lakosságorientált, lokálpatriótának is minősíthető működésre. A rendőrség szolgálati szabályzata többek között kimondja, hogy a kmb alapvető feladata az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv és a lakosság kapcsolatának fenntartása, valamint a bűnmegelőzési tevékenység ellátása. Természetesen a tevékenység megvalósításának mikéntje sokban függ az adott rendőri szerv vezetőinek hozzáállásától, abban a tekintetben, hogyan tekintenek a kmb-sekre, milyen feladatokkal bízzák meg őket, mennyire támogatják a munkájukat, mennyire ismerik el őket. Ebben a tekintetben Zugló élenjár, hiszen a kerületi lapok szerint a kerületben szolgálatot teljesítő rendőrök – nem csak a kmb-k – közül sokan részesülnek elismerésben, jutalmazásban az önkormányzat részéről. Egy fecske nem csinál nyarat, de megalapozottnak tűnik az a feltételezés, hogy Tomisnak a kerületben folyó különféle közbiztonsági fejlesztésekhez kisebb-nagyobb mértékben köze van, vagyis hatással van a környezetére. Nem ő az egyedüli katalizátor, de ha kivennénk a képletből, akkor nem ugyanazt a terméket kapnánk.

Ő a közösségi rendészeti munka egyik legfontosabb összetevőjeként az állandóságot és időbeli tartósságot nevezte meg. Ugyanis több éves munkába telik, amíg egy rendőrnek sikerül megismertetnie és elismertetnie magát a lakossággal, illetve elnyerni a bizalmát. Ez a munka nem működik másként, csak ha távlatokban gondolkodva végzik, mivel a rendőrök cserélődése esetén az egész folyamatot újra kellene kezdeni. Szerencsére a kmb-sek nem cserélődnek olyan gyakran, mint a rendőri vezetők, rendszerint ők maradnak helyben. Természetesen nem mindegy, hogy milyen az aktuális vezetőség hozzáállása. Kellő szakmai felvilágosultság megléte esetén a vezetők belátják, hogy a kmb-szolgálat a rendőrség működésének kulcsfontosságú eleme, így optimális esetben támogatják őket a munkájukban, és előmozdítják a szolgálat fejlődését. Civil oldalról évek óta erős támogatás érzékelhető, amely jelentős részben betudható a ZKNP ügyvezetője, Kovács-Csincsák László elkötelezettségének.

A Körzeti Megbízotti Alosztály állománya, illetve a Rendőrkapitányság vezetése segítőkész módon állt hozzá „tanulmányútjaim” eltöltéséhez, amelynek során értékes tapasztalatokat szereztem a közbiztonság védelme érdekében folytatott munkáról, valamint az együttműködés helyzetéről. „Kívülállóként” érdekes belelátni egy adott közösség szervezeti kultúrájába. Sok helyen zártságot tapasztalunk, Zuglóban viszont a civilek és a rendőrök részéről is nyitottság fogadott. A közösségi rendőrségi működésének sok feltétele van, de nyitottság nélkül bizonyosan nem beszélhetünk róla.

Irodalomjegyzék

- BARTA Sándor (1991): Körzeti megbízottak Zuglóban. *Rendészeti Szemle*, 29. évf. 8. sz. 72–74.
- BEREI Róbert (2012): *A körzeti megbízott a jövő közösségi rendőre? A community policing gondolkodásmód alkalmazásának lehetőségei Magyarországon*. (A XXXI. OTDK Állam- és Jogtudományi szekciója Kriminológia tagozatában II. helyezést elért pályamunka, kézirat.)
- BEREI Róbert (2019): A magyar rendőrség modernizációjának problémái – A közösségi rendőrségi modell alkalmazásának egyes kísérletei a 2000-es években Magyarországon. In BÁRD Petra – BORBÍRÓ Andrea – GÖNCZÖL Katalin szerk.: *Kriminológia és kriminálpolitika a jogállam szolgálatában. Tanulmányok Lévy Miklós tiszteletére*. Budapest, ELTE Eötvös. 243–252.
- GAÁL Gyula – MOLNÁR Katalin (2015): A World Café rendészeti alkalmazásának kezdeti tapasztalatai. *Magyar Rendészet*, 15. évf. 5. sz. 11–19.
- MOLNÁR Katalin (2019): A Police Café hatása a rendőrség és a közösségek kapcsolatára – 2. rész, interjúelemzés. *Magyar Rendészet*, 19. évf. 2–3. sz. 163–205.